

ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา

การเปลี่ยนแปลงการปกครองใน พ.ศ. 2475 ซึ่งมีได้ดำเนินถึงพื้นฐานความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตย ได้ก่อให้เกิดปัญหาสืบเนื่อง มาจนถึงปัจจุบันนี้อีกด้วย ถ้าพิจารณาถึงสภาพความเป็นอยู่ของคนไทยสมัยนั้น ปรากฏว่า ประมาณ 75% มีอาชีพทำนา มีชีวิตอยู่ด้วยการช่วยตนเองโดยลำพังไม่มีการติดต่อกับคนอื่น¹ ประกอบกับการที่การศึกษาของประชาชนชาวไทยสมัยนั้นยังไม่มีกว้างขวางและมากพอ ระดับ ความรู้หนังสือมีน้อยกว่า 30% ของจำนวนพลเมืองทั้งหมด² และการเปลี่ยนแปลงการปกครอง ในครั้งนั้นเป็นการเปลี่ยนแปลงอย่างกระทันหัน โดยที่ประชาชนชาวไทยไม่รู้ตัวและไม่เคยมี แนวความคิดในวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตยมาก่อน ฉะนั้นโครงสร้างทางการปกครองในระบอบ ประชาธิปไตยยังมีได้เป็นไปอย่างไคล่ผล ประชาชนขาดความรับผิดชอบและเอาใจใส่ในสิทธิ ของตน ดังจะเห็นได้จากสถิติในการใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ผ่าน มา มีการเลือกตั้งทั่วไปที่สำคัญ 13 ครั้ง มีเพียงครั้งเดียวที่มีผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งเกินกว่า ร้อยละ 50 ของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ซึ่งได้แก่การเลือกตั้งเมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2500 มีผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งคิดเป็นร้อยละ 57.33³ แม้ในการเลือกตั้งครั้งล่าสุดเมื่อวันที่ 26

¹ม.ร.ว. เส็นย์ ปราโมช, "หัวข้อสัมมนาทางการเมือง," ชุมนุมวรรณคดีทาง การเมือง (พระนคร : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2511), หน้า 242.

²Sir Josiah Crosby, Siam the Crossroad (London : Hellis and Carter Ltd., 1945), p. 24.

³การเลือกตั้ง, กรมมหาดไทย, รายงานการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร, เล่ม 1 (ม.ป.ท., ม.ป.ป.), หน้า 75.

มกราคม พ.ศ. 2518 มีเพียงร้อยละ 47⁴ นอกจากนี้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ได้รับเลือกบางคนขาดความรู้อย่างเข้าใจในบทบาทความรับผิดชอบในหน้าที่ของตน ซึ่งได้รับความไว้วางใจให้เป็นตัวแทนของทั้งประเทศ โดยเหตุนี้จึงเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดมีการปฏิวัติโดยรัฐสภาและยกเลิกรัฐธรรมนูญหลายครั้งในช่วงเวลาเพียง 40 ปี และจากสภาพการณ์ที่ก่อให้เกิดความปั่นป่วนวุ่นวายในบ้านเมืองที่ยาวนานนั้น ทำให้เกิดการเคลื่อนไหวของประชาชนในเดือนตุลาคม 2516 ประชาชนเริ่มเห็นความสำคัญของการรวมตัวเพื่อเรียกร้องให้โค่นล้มซึ่งผลประโยชน์ที่ตนควรมีควรได้ มีความตื่นตัวที่จะเรียกร้องสิทธิ เสรีภาพ ตลอดจนความเสมอภาคทางการเมืองและทางเศรษฐกิจมากกว่าแต่ก่อน ดังจะเห็นได้ว่ามีกลุ่มต่าง ๆ เกิดขึ้นมากมายหลังจากการเปลี่ยนแปลงในวันที่ 14 ตุลาคม พ.ศ. 2516 เช่น กลุ่มกรรมกร กลุ่มชาวนา ฯลฯ แต่อย่างไรก็ตามความตื่นตัวทางการเมือง เช่น การเดินขบวนเพื่อเรียกร้องสิทธิของนักเรียน นักศึกษา ชาวนา กรรมกร ฯลฯ เหล่านี้ล้วนจำกัดตัวเองอยู่เฉพาะในเมืองหลวงและตามเมืองใหญ่ ยังมีใครกระจายไปสู่ชนบทส่วนใหญ่ของประเทศ ที่คนคิดเฉื่อยชาแบบเดิมจึงมิได้รับการกระตุ้นให้มีการเปลี่ยนแปลงมากนัก แม้จะมีการเผยแพร่ประชาธิปไตยโดยศูนย์นิสิตนักศึกษาหรือองค์กรต่าง ๆ ก็เป็นไปอย่างผิวเผินและไม่ต่อเนื่องกัน ดังนั้นความรู้อย่างเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองแบบประชาธิปไตยของชาวไทยจึงไม่สูงจะมี และเป็นเหตุให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมา โดยเฉพาะการที่กองทัพเป็นเครื่องมือของฝ่ายตรงข้าม ซึ่งทำให้เกิดเหตุการณ์ไม่สงบเรียบร้อยภายในบ้านเมืองอันจะเป็นการบั่นทอนเสถียรภาพทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคมของประเทศชาติ ดังนั้นสถาบันทุกฝ่ายไม่ว่าจะเป็นสถาบันครอบครัว โรงเรียน ไปจนถึงระดับรัฐบาลควรร่วมมือกันแก้ไขปัญหาดังกล่าว ที่สืบเนื่องมาจากความไม่รู้ในเรื่องการปกครองแบบประชาธิปไตย และการแก้ปัญหาที่โดยผลดีนั้นควรให้พ่อแม่เมืองได้รับการ

⁴ไพโรจน์ โพธิวงศ์ และสุวิทย์ สุทธิจิระพันธ์, "การเลือกตั้งทั่วไป มกราคม 2518," จุดสารชุดเบื้องต้นหลังเหตุการณ์ปัจจุบัน, ฉบับที่ 51 กุมภาพันธ์, 2518, หน้า 67.

ฝึกฝนอบรมมาตั้งแต่เด็กจนเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตของทุกคน ถ้าพิจารณาตามสภาพสังคมปัจจุบัน จะเห็นได้ว่า สถาบันที่ทำหน้าที่ได้เหมาะสมที่สุดก็คือ โรงเรียน

✓ ทรอย ฮอลลiday (Troy Holliday)⁵ กล่าวว่า "ปัจจุบันโรงเรียนมีบทบาทมากในการฝึกค่านิยมที่พลเมือง (Civic training) เพราะโรงเรียนมีอิทธิพลต่อเด็กมากกว่าสถาบันอื่น เพราะมีโครงการฝึกฝนและมีวัตถุประสงค์เฉพาะในการสอน คือ การพัฒนาให้เป็นพลเมืองที่ดีตั้งแต่เด็ก"

✓ ดังนั้นโรงเรียนจึงเป็นสถาบันที่มีหน้าที่โดยตรงและมีความพร้อมมากกว่าสถาบันอื่น ๆ ในการปลูกฝังความเป็นพลเมืองดี อันเป็นนโยบายของรัฐบาลที่ได้เล็งเห็นความสำคัญของการส่งเสริมความเจริญแห่งตนทางค่านิยมสัมพันธ ความสามารถในการครองชีพและความรับผิดชอบต่อนานาชาติพลเมือง ซึ่งจะเห็นได้จากการวางแผนปฏิรูปการศึกษาครั้งนี้ ก็ได้วางจุดมุ่งหมายโดยเน้นถึงว่า "...จะต้องช่วยบุคคลให้เข้าใจและกระตือรือร้นที่จะมีส่วนร่วมในการปกครองประเทศตามวิถีทางประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ทั้งจะต้องสร้างเสริมให้ประชาชนรู้จักสิทธิและหน้าที่ของตน รู้จักรับผิดชอบตนเองและสังคม มีวินัยและเคารพกฎหมายบ้านเมือง..."

⁵ Troy Holliday, "Better Training Means Better Citizen,"

The Social Studies, Vol 59, No. 4 (April, 1958), pp. 169-71.

⁶ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักนายกรัฐมนตรี, รายงานของคณะกรรมการวางแผนปฏิรูปการศึกษา (ฉบับย่อ) เสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรี, 4 ธันวาคม 2517, หน้า 2.

สมิท (Smith) เคราส์ (Krouse) และแอตकिनสัน (Atkinson)⁷ กล่าวว่า ในสังคมประชาธิปไตย โรงเรียนมีความรับผิดชอบในการเตรียมประสบการณ์ที่จะทำให้นักเรียนสามารถมีส่วนร่วมในการปกครอง เพราะสภาพประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจในกระบวนการกลุ่ม ขาดความซาบซึ้งเห็นคุณค่าของสถาบันประชาธิปไตยและความสามารถในการดำรงชีวิต ตลอดจนการทำงานร่วมกับสมาชิกอื่นของสังคมด้วยกันแล้ว รากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตยของเราก็จะล้มเหลว,

ดังนั้นการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าวจึงจำเป็นต้องอาศัยการฝึกฝนใหญ่เรียนลงมือกระทำ (Learning by doing) อย่างจริงจัง เพื่อให้มีทัศนคติที่ดีต่อการทำงานแต่แรกเริ่ม พร้อมทั้งมีทักษะและประสบการณ์ตรงต่อการทำงาน เนื่องจากเป็นที่เข้าใจและเป็นที่ยอมรับกันในวงการศึกษาว่า การเรียนการสอนนั้นมิได้จำกัดขอบเขตอยู่ภายในเฉพาะชั่วโมงหรือภายในห้องเรียนเท่านั้น แต่จะขยายกว้างขวางออกไปถึงประสบการณ์ในชีวิตประจำวันของแต่ละคนด้วย อิทธิพลและประสบการณ์ภายนอกห้องเรียนมีมากมายใหญ่หลวงนัก อาจทำให้คนหันแปรไปในทางที่ดีหรือทางเล็มก็ย่อมเป็นไปได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กในวัยรุ่นซึ่งเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงมาก (Stress and Strom) ทั้งทางร่างกายและจิตใจ เป็นวัยที่ชอบสำรวจค้นคว้าสิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ อยู่เสมอ และชอบทำงานเป็นหมู่คณะ เป็นต้น⁸ โรงเรียนควรจะตระหนักถึงบทบาทของตนเองที่จะส่งเสริมพัฒนาการของเด็กในด้านต่าง ๆ การจัดการเรียนการสอนภายในห้องเรียนเพียงอย่างเดียวนั้นไม่พอ จึงควรใช้กิจกรรมรวมหลักสูตรเพื่อที่จะช่วยเสริมสร้างให้การเรียนการสอนนั้นได้ผลดีขึ้น กิจกรรมดังกล่าวจะช่วยส่งเสริม ฝึกฝน และเพิ่มเติมประสบการณ์ใหญ่เรียนมีความรู้และทักษะที่เหมาะสมกับความเป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตยได้เป็นอย่างดี

⁷ Edward W. Smith, Stanley W. Krouse, and Mark M. Atkinson, "Social Studies Program," The Educators' Encyclopedia (New York : Prentice-Hall, Inc., 1969) p. 347.

⁸ Harl R. Douglass, (ed.), The High School Curriculum (New York : The Ronald Press Company, 1964), p. 56.

ประสิทธิ์ โชติพันธ์⁹ กล่าวว่

....ระหว่างที่เค็อยู่ใโรงเรีเยน ครูตองสนให้เค็กรู้จักสิทธิของตมในขอบเขตของกฎขังคัย ให้เค็กรู้จักหน้าที่ของตมและรับผิดชอบตอหน้าที่ ให้รู้จักช่วยเหลือกันสามารถทำงานรวมกันเป็นหมู่คณะได้ ใมีสัมมาคารวะตอกัน และที่สำคัญที่สุดคือ ให้เค็กรู้จักตัวในปัญหาของสังคม และกระทำกรอย่างไคอย่างหนึ่ง เพื่อช่วยแกปัญหานั้นไคค็ขึ้น...

๒ ดังนั้นเพื่อที่จะส่งเสริมพัฒนาการของพลเมืองใมีสมรรถภาพและส่งเสริมความเป็นพลเมืองค็ในระบบประชาธิปไตย โรงเรีเยนควรให้ความสนใจและนำเอาวิธีการของประชาธิปไตยมาใช้ใโรงเรีเยน กิจกรรมรวมหลักสูตรซึ่งเป็นกิจกรรมคานปกครองที่สำคัญที่สุด ไคแก กิจกรรมสถานักเรีเยน ซึ่งจะฝึกให้นักเรีเยนรู้จักการปกครองตามแบบอย่างอันดีงามรู้จักปฏิบัติตามระบอบประชาธิปไตย และมีทัศนคติที่ถูกตองเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตย

ความหมายของคำว่า "สถานักเรีเยน" นั้น อรสา กุมารี จันทรสารทูล¹⁰

กล่าวว่

หมายถึงองค์การนักเรีเยนที่นักเรีเยนทั้งหมดไคเลือกตั้งตัวแทนของตน เพื่อทำหน้าที่แทนนักเรีเยนใกิจกรรมบางอย่างที่พึงเกี่ยวข้องกับโรงเรีเยน และตามที่โรงเรีเยนมอบหมายให้ทำ ุแทนของนักเรีเยนสามารถที่จะมีส่วนเสนอความคิดเห็นของพวกตมตอผู้บริหารโรงเรีเยนเกี่ยวกับกิจกรรมของโรงเรีเยน อันเป็นวิธีการที่จะปลูกฝังนิสัยของนักเรีเยนให้เขาใจใวิถีทางประชาธิปไตย และฝึกฝนนักเรีเยนให้ไคมีโอกาการทำงานรับผิดชอบจริง ๆ ใอันที่จะเติบโตเป็นพลเมืองของชาติ นอกจากนั้นสถานักเรีเยนก็ไคเป็นเหมือนศูนย์กลางของการบริหารงานใชุมนุมตาง ๆ ที่จัดขึ้นใโรงเรีเยน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

⁹ประสิทธิ์ โชติพันธ์, "การสอนเรื่องประชาธิปไตย," คู่มือนิเทศการศึกษา วิชาสังคมศึกษา (หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2513), หน้า 116.

¹⁰อรสา กุมารี จันทรสารทูล, "สถานักเรีเยน," วิทยาสาร, 20(22 พฤษภาคม, 2514), หน้า 10.

อุไร ลียากาศ¹¹ ได้กล่าวถึงสถานักเรียนไว้ในวิทยานิพนธ์เรื่อง "การส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน" ว่า

สถานักเรียนเป็นกิจกรรมที่สำคัญในการส่งเสริมประชาธิปไตยและเป็นเสมือนอุปกรณ์ที่จะช่วยในด้านการปกครองโรงเรียน เพราะการจัดสถานักเรียนมีความประสงค์ที่จะเปิดโอกาสให้นักเรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองโรงเรียน เพื่อเป็นการฝึกให้รู้จักรับผิดชอบ เป็นผู้นำตามที่คิด จุดมุ่งหมายที่สำคัญที่สุดคือ ฝึกให้เด็กรู้จักปกครองแบบประชาธิปไตย เพื่อเป็นการเตรียมตัวเด็กให้เป็นผู้พลเมืองดี

ชอม ประพันธ์เนติวุฒิ¹² ได้กล่าวถึงความสำคัญของสถานักเรียนไว้ว่า การที่จะให้บุคคลเติบโตขึ้นภายใต้ร่มธงประชาธิปไตยได้มีโอกาสใช้ชีวิตอย่างเหมาะสมนั้น ขอสำคัญอยู่ที่การฝึกหัดให้เขารูจักกรรมวิธีของการปกครองแบบประชาธิปไตยเสียแต่เนิ่น ๆ เมื่อเขายังเป็นนักเรียนอยู่ ซึ่งจะกระทำได้โดยจัดตั้งสถานักเรียนขึ้นในโรงเรียน ถ้าโรงเรียนใช้วิธีปกครองแบบเผด็จการ มีครูใหญ่เป็นศูนย์กลาง หรือใช้วิธีปกครองแบบคณะชาติไทย มีคณะกรรมาธิการในโรงเรียน ไม่กี่คนคุมอำนาจไว้ ปล่อยให้เด็กเป็นแต่เพียงพลเมืองที่มีปาก เล็บเปลาเหมือนเต่าหอย มีพลังไม่น้อย แต่ไม่รู้จักใช้ เมื่อนักเรียนจบภาระงานเขาสูงตั้งคนก็จะทำหน้าที่พลเมืองดีอย่างสมบูรณ์ไม่ได้ เพราะเขาไม่ได้รับการอบรมให้ใช้สมรรถภาพในทางที่ควร

วิลเลียมสัน (Williamson) และฮาน (Hahn)¹³ กล่าวว่า สถานักเรียนเป็นแหล่งที่ฝึกให้นักเรียนรู้จักปกครองตนเอง จุดประสงค์ของสถานักเรียนเพื่อที่จะพัฒนาวิธีการปกครองแบบประชาธิปไตยโดยเปิดโอกาสให้นักเรียน

✓ ¹¹ อุไร ลียากาศ, "การส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน," วิทยานิพนธ์ครุศาสตรบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2500.

✓ ¹² ชอม ประพันธ์เนติวุฒิ, สถานักเรียน (พระนคร : สำนักพิมพ์ก้าวหน้า, 2502), หน้า 11-2.

¹³ E.G. Williamson and M.E. Hahn, Introduction to High School Counseling (New York : McGraw-Hill Book Company, Inc., 1940), pp. 95-6.

มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในกิจกรรมต่าง ๆ บางอย่างของโรงเรียน หน้าที่สำคัญในการจัดสถานักเรียนคือ ฝึกในด้านสังคม (Social Training) ฝึกให้มีความรับผิดชอบในการทำงานของแต่ละคนหรือกลุ่ม ตลอดจนฝึกความเป็นผู้นำและบุคลิกที่ดี

① อาร์บัคเคอล¹⁴ (Arbuckle) กล่าวว่า

สถานักเรียนเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมการปกครองแบบประชาธิปไตยโดยวางที่ยิ่งขึ้นเป็นระบอบการกระทำกิจกรรมใด ๆ ของสถานักเรียนนั้นสมาชิกส่วนใหญ่จะต้องเห็นชอบด้วย โดยการอภิปรายและลงคะแนนเสียง ซึ่งทำให้เด็กถูกจัดคิดและพิจารณาที่จะตัดสินใจด้วยตนเอง นอกจากนี้ยังฝึกให้เด็กเป็นผู้นำและปฏิบัติตามที่ดี ตลอดจนสามารถที่จะปรับตัวให้เข้ากับกลุ่มหรือสังคมที่ตนอยู่ได้เป็นอย่างดี ฝึกให้เด็กมีความรับผิดชอบและปฏิบัติตนให้ถูกต้องตามธรรมเนียมของสถานักเรียน และกฎข้อบังคับที่โรงเรียนได้ตั้งไว้ ซึ่งสิ่งเหล่านี้เองจะช่วยให้เด็กประพฤติตนเป็นพลเมืองดีและอยู่ในสังคมและประเทศชาติในที่สุด แต่อย่างไรก็ตามกิจกรรมสถานักเรียนนั้นมิใช่จะปล่อยให้เด็กทำโดยมีครูดูแลหรือให้คำแนะนำปรึกษา ครูจะต้องเป็นผู้อำนวยการทางแกเด็ก ตลอดจนโรงเรียนจะต้องจัดครูที่ปรึกษาในกิจกรรมสถานักเรียนโดยเฉพาะ ซึ่งเป็นการช่วยเหลือนักเรียนในกระทำกิจกรรมตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

จากเหตุผลดังกล่าวมาแล้วข้างต้น จะเห็นได้ว่า "สถานักเรียน" เป็นกิจกรรมที่สำคัญและมีบทบาทอย่างยิ่งในการที่จะปลูกฝังการปกครองแบบประชาธิปไตยในตัวนักเรียนตั้งแต่เยาว์วัย จนกระทั่งสามารถเข้าใจและเรียนรู้ มีความพร้อมที่จะนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้องในชีวิตประจำวันได้เป็นอย่างดี ①

๖ ปัญหา

ปัจจุบันนี้ไม่มีโรงเรียนบางแห่งใดที่ทดลองการจัดตั้งสถานักเรียนขึ้นในโรงเรียน เพื่อสนับสนุนแผนการศึกษาปี 2503 ซึ่งมีความมุ่งหมายให้พลเมืองทุกคนได้รับการศึกษาตาม

¹⁴Dugald S. Arbuckle, Pupil Personnel Services in American Schools (Boston : Allyn and Bacon, Inc., 1962.) pp. 366-68.

ควรแกเอกัตภาพ เพื่อเป็นพลเมืองดี มีศีลธรรมและวัฒนธรรม มีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบ มีสุขภาพสมบูรณ์ มีจิตใจเป็นประชาธิปไตย โดยเฉพาะในแง่การปกครองแบบประชาธิปไตย คณะกรรมการวางแผนพื้นฐานเพื่อปฏิรูปการศึกษาในปี 2517 นี้ก็ได้ตั้งความมุ่งหมายไว้อย่าง ชัดเจนในการที่จะให้พลเมืองมีความกระตือรือร้นที่จะมีส่วนร่วมในการปกครองประเทศตาม ระบบประชาธิปไตย รู้จักสิทธิหน้าที่ของตน มีความรับผิดชอบต่องานตัวเองและสังคม มีวินัยและ เคารพกฎหมายของบ้านเมือง แต่อย่างไรก็ตามการจัดสถานักเรียนที่จะช่วยส่งเสริมแนว คิดแห่งการปกครองในระบบประชาธิปไตยนั้นยังไม่แพร่หลายนัก มีโรงเรียนเป็นจำนวนมาก ที่ยังไม่กล้าจัดสถานักเรียนขึ้นในโรงเรียน เพราะไม่แน่ใจว่าจะได้ผลตอบแทนและเสียมากน้อย ประการใด ดังนั้นจึงควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการจัดสถานักเรียนขึ้น เพื่อจะได้ทราบข้อ เท็จจริงเกี่ยวกับลักษณะและวิธีการจัดตลอดจนคุณค่า ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ในการจัด สถานักเรียน เพื่อนำมาเป็นแนวทางเสนอแนะในการปรับปรุงสถานักเรียนให้มีประสิทธิภาพ ยิ่งขึ้น ๒

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การจัดสถานักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา" นี้มี วัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อศึกษาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลักษณะและวิธีการจัดสถานักเรียนในโรงเรียน ระดับมัธยมศึกษา
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูและนักเรียนเกี่ยวกับกิจกรรมสถานักเรียนใน ด้านคุณค่าและการเข้าร่วมกิจกรรม
3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูและนักเรียนเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ในการจัดสถานักเรียน เพื่อนำมาเป็นแนวทางเสนอแนะในการปรับปรุงสถานักเรียนให้ มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ขอตกลงเบื้องต้น

1. คำตอบที่ได้จากแบบสอบถามไปมีความแตกต่างกันตามประเภทของโรงเรียน และเพศของนักเรียนและครู

2. ถ้าวาคครูและนักเรียนทุกคนมีความเข้าใจในเรื่องสถานักเรียนเป็นอย่างดี
ขอ เชตของกรารวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้ผู้วิจัยได้ใช้ตัวอย่างประชากรจากโรงเรียนที่มีสถานักเรียนในเขตกรุงเทพมหานครจำนวน 8 โรงเรียน เป็นโรงเรียนรัฐบาล 4 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา โรงเรียนวัดศิรินโรต และโรงเรียนสตรีศรีสุริโยทัย โรงเรียนราษฎร์ 4 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียน โรงเรียนรุจิเสวีวิทยา โรงเรียนศึกษาวัดนา และโรงเรียนเซ็นต์โยเซฟคอนแวนต์ โดยเลือกตัวอย่างประชากรที่เป็นนักเรียนโรงเรียนละ 40 คน รวมทั้งหมด 320 คน และครูโรงเรียนละ 12 คน รวม 96 คน

คุณคาของการวิจัย

1. นักเรียนอาจใช้เป็นแนวทางสำหรับเข้าร่วมและจัดกิจกรรมนักเรียนให้เหมาะสม และประสบการณ์จากสถานักเรียนในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมทางการเมืองในระดับสูงต่อไป

2. ผู้บริหารจะไคทราบถึงปัญหาและอุปสรรคในการจัดสถานักเรียน เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น

3. ครูอาจจะใช้ผลการวิจัยนี้ไปช่วยนักเรียนในการดำเนินงานค่านกิจกรรมสถานักเรียนใหม่ประสิทธิภาพ

4. สถาบันฝึกหัดครูอาจนำผลการวิจัยนี้ไปเป็นแนวทางปรับปรุงหลักสูตร เพื่อให้ครูสามารถในการเข้าร่วมกิจกรรมสถานักเรียนใหม่ประสิทธิภาพ

5. นักการศึกษาทั่วไปอาจใช้ผลของการวิจัยนี้เป็นแนวทางในการวิจัยต่อไป

ความจำกัดของการวิจัย

ความสมบูรณ์ในการวิจัยอาจจะไม่เพียงพอเพราะ
การหาวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ ผู้วิจัยได้เฉพาะข้อมูลที่ได้จากนักเรียนและครูใน
โรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร เท่านั้น ดังนั้นผลที่ได้จึงอยู่ในวงจำกัดคือ
เฉพาะโรงเรียนที่อยู่ในเขตดังกล่าวเท่านั้นที่สามารถจะนำข้อคิดเห็นไปใช้ปรับปรุงกิจกรรม
สถานักเรียนของตนได้

๑) คำจำกัดความ

สถานักเรียน คือสถาบันที่นักเรียนเลือกตั้งผู้แทนนักเรียนขึ้นมา เพื่อทำหน้าที่แทน
นักเรียนทั้งหมด ในหน้าที่ที่พึงมีส่วนเกี่ยวข้องกับโรงเรียนตามที่โรงเรียนมอบหมายให้ทำ
และนักเรียนมีส่วนให้ความคิดเห็นของตนเกี่ยวกับกิจการของโรงเรียน และปัญหาของโรงเรียน
ที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียน และนอกจากนี้สถานักเรียนยังเป็นสถานที่สำหรับฝึกผู้นำและ
บูรณาการทำงานที่ดีในอันที่จะปลูกฝังนิสัยของนักเรียนในความรู้ความเข้าใจในวิถีทางแห่งประชา-
ธิปไตย และปฏิบัติตนให้เป็นพลเมืองดีของชาติต่อไป

นักเรียน คือนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ได้ทำการตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับ
สถานักเรียนในโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย โรงเรียนชิโนรส โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา
โรงเรียนสตรีศรีสุริโยทัย โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียน โรงเรียนรุจิเสวีวิทยา โรงเรียน
เซ็นต์โยเซฟคอนเวนต์ และโรงเรียนศึกษาวัดนา โรงเรียนละ 40 คน

ครู คือครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ได้ทำการตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานักเรียน
ในโรงเรียนเดียวกับที่ให้นักเรียนตอบแบบสอบถาม จำนวนครูโรงเรียนละ 12 คน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย